

# Veelgestelde vragen over de bestuurlijke toekomst van Rozendaal

*Antwoorden op vragen van inwoners*

## ALGEMENE VRAGEN

De bestuurlijke toekomst van Rozendaal staat niet plotseling op de agenda. Al langere tijd ziet de gemeente dat de omstandigheden waarin gemeenten werken veranderen.

Gemeenten hebben steeds meer wettelijke taken gekregen. Die taken worden ook steeds complexer.

Ze vragen om specialistische kennis, voldoende medewerkers en een gezonde financiële basis.

Voor een kleine gemeente als Rozendaal wordt het daardoor steeds moeilijker om alle taken zelfstandig uit te voeren.

Een belangrijk moment was de behandeling van de begroting voor 2025. Toen werd duidelijk dat de gemeente de komende jaren niet langer een structureel sluitende begroting kon opstellen. Dat was aanleiding om niet alleen naar de financiële situatie te kijken, maar ook breder naar de vraag hoe Rozendaal zich bestuurlijk op de lange termijn kan blijven ontwikkelen.

Om daar een zorgvuldig antwoord op te kunnen geven, heeft de gemeente een onafhankelijk onderzoek laten uitvoeren.

Dat onderzoek kijkt niet alleen naar de financiële situatie, maar ook naar de organisatie, de bestuurlijke ontwikkelingen in de regio en de mogelijkheden om ook op langere termijn goed te blijven functioneren.

---

## *Goed om te weten*

---

De financiële situatie was de aanleiding om de toekomst van Rozendaal opnieuw te bekijken. Het onafhankelijke onderzoek laat echter zien dat de uitdagingen breder zijn dan alleen de financiën. Ook de kwetsbaarheid van de organisatie, de toenemende wettelijke taken, de behoefte aan specialistische kennis en de bestuurlijke ontwikkelingen in de regio zijn meegenomen in de afweging.

## Waarom speelt dit juist nu?

De gemeente Rozendaal staat de komende jaren voor grote uitdagingen. Gemeenten krijgen steeds meer wettelijke taken. Die worden ook steeds ingewikkelder. Dat vraagt om voldoende medewerkers, specialistische kennis en een gezonde financiële situatie.

Het onderzoek is gestart om inzicht te geven in hoeverre en op welke manieren Rozendaal in de komende tien jaren de financiële, organisatorische en wettelijke opgave kan dragen. Uitgangspunt hierbij was het minimaal behouden van het huidige voorzieningenniveau en de kwaliteit van dienstverlening.

Tijdens het onderzoek ontstond het inzicht dat de gemeente niet in staat zou zijn om vanaf 2027 een sluitende meerjarenbegroting af te geven. Ook voor de begroting van 2026 moesten al moeilijke keuzes worden gemaakt. Daarom heeft de gemeente tussentijds het onderzoek aangepast en uitgebreid. Daarbij is gekeken naar de financiën, naar de organisatie, de samenwerking met andere gemeenten en de bestuurlijke ontwikkelingen in de regio. Daarnaast zijn de mogelijkheden beoordeeld om samenwerking of samenvoeging aan te gaan met andere gemeenten als Rozendaal niet langer zelfstandig zou kunnen blijven bestaan.

## Hoe staat de gemeente er financieel voor?

De financiële situatie van Rozendaal is de afgelopen jaren veranderd.

Gemeenten krijgen steeds meer wettelijke taken van de Rijksoverheid. Tegelijkertijd ontvangen zij daarvoor relatief minder geld. Ook worden die taken steeds ingewikkelder. Dat vraagt om meer specialistische kennis en een grotere organisatie. Voor een kleine gemeente als Rozendaal brengt dat extra kosten met zich mee.

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting bleek dat Rozendaal vanaf 2027 geen sluitende begroting meer kan maken. Ook voor de begroting van 2026 waren ingrijpende maatregelen nodig. Zo is in 2026 de OZB verhoogd, is er bezuinigd en is een deel van de algemene reserve gebruikt om de begroting sluitend te krijgen.

Daar komt nog een belangrijke ontwikkeling bij.

Rozendaal werkt al jarenlang intensief samen met de gemeente Rheden, vooral op het gebied van het sociaal domein. Denk daarbij aan de uitvoering van de WMO, de Jeugdwet en de Participatiewet. Rheden voert deze werkzaamheden nu uit tegen een gereduceerd tarief.

Rheden heeft echter aangegeven dat deze samenwerking in de toekomst te gaan veranderen: het tarief zou worden verhoogd en mogelijk zouden de werkzaamheden in de toekomst niet langer door Rheden worden uitgevoerd.

Daarom heeft de gemeente laten onderzoeken of zij deze taken zelf kan uitvoeren en wat dat betekent. Dat blijkt geen goede oplossing. Daarvoor moet een nieuwe organisatie worden opgebouwd met extra medewerkers en specialistische kennis. Voor een kleine gemeente blijft zo'n organisatie kwetsbaar, terwijl de kosten hoger zijn dan de huidige samenwerking met Rheden. Het onafhankelijke onderzoek laat zien dat zelfs een forse verhoging van de OZB en extra bezuinigingen deze ontwikkelingen niet kunnen opvangen. Daarom is niet alleen gekeken naar de financiële situatie, maar ook naar de vraag of Rozendaal als zelfstandige gemeente op de lange termijn haar wettelijke taken goed kan blijven uitvoeren.

Juist de combinatie van de financiële uitdagingen, de kwetsbare organisatie en de veranderingen in de samenwerking met Rheden heeft geleid tot het advies om een mogelijke samenvoeging met een andere gemeente te onderzoeken.

## Wat concludeert het onafhankelijke onderzoek?

De belangrijkste conclusie van het onafhankelijke onderzoek luidt:

Het onafhankelijke onderzoek concludeert dat zelfstandig voortbestaan van de gemeente Rozendaal op basis van de uitkomsten van het onderzoek niet langer een realistisch toekomstperspectief biedt. Het college neemt deze conclusie over en stelt de gemeenteraad voor dit vast te stellen.

Dat betekent niet dat al is besloten tot een herindeling.

Het betekent wel dat het college van mening is dat een verkenning nodig is naar de bestuurlijke toekomst van Rozendaal.

## Waarover heeft de gemeenteraad op 7 juli besloten?

De gemeenteraad heeft op 7 juli **nog geen besluit genomen over een herindeling**.

De gemeenteraad heeft alleen besloten om een **verkenning** uit te voeren. Dat is een onderzoek naar een mogelijke samenvoeging met een buurgemeente.

Er is **nog geen besluit genomen over een samenvoeging** en er is ook nog geen keuze gemaakt voor een gemeente. Pas nadat de verkenning is afgerond, neemt de gemeenteraad hierover opnieuw een besluit over het vervolg. Het streven is deze verkenning in oktober af te ronden.

## Feit of misverstand

### Misverstand

Op 7 juli heeft de gemeenteraad al besloten bij welke gemeente Rozendaal zich aansluit.

### Feit

Nee. De gemeenteraad heeft op 7 juli **wel** besloten om de conclusie van het onafhankelijke onderzoek vast te stellen dat zelfstandig voortbestaan geen realistisch toekomstperspectief meer biedt en besluit **daarnaast** of een verkenning wordt gestart. Er wordt **nog geen keuze gemaakt** voor een eventuele herindeling of voor een specifieke gemeente.

### Is zelfstandig blijven onderzocht?

Ja. Sterker nog, dat was het uitgangspunt van het onderzoek.

De centrale vraag was of Rozendaal ook op de langere termijn zelfstandig kan blijven functioneren. Het onderzoek keek daarbij niet alleen naar de financiële situatie, maar ook naar de organisatie, de toenemende wettelijke taken, de behoefte aan specialistische kennis en de bestuurlijke ontwikkelingen in de regio.

De wens om **zelfstandig te blijven** is begrijpelijk en leeft ook binnen het gemeentebestuur. Juist daarom is deze mogelijkheid als eerste en zorgvuldig onderzocht.

De conclusie van het onafhankelijke onderzoek is dat het niet langer **een kwestie is van niet willen, maar van niet kunnen**. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek biedt zelfstandig voortbestaan van Rozendaal op de langere termijn geen realistisch toekomstperspectief meer. Het college neemt deze conclusie over en stelt de gemeenteraad voor dit vast te stellen.

---

### *Goed om te weten*

---

De vraag is niet of Rozendaal zelfstandig wil blijven. De vraag is of dit op de langere termijn nog verantwoord en haalbaar kan. Volgens het onafhankelijke onderzoek is dat niet langer het geval.

### ALTERNATIEVEN

#### Waarom niet gewoon zelfstandig blijven?

Uit het onafhankelijke onderzoek blijkt dat zelfstandig blijven op de lange termijn niet meer haalbaar is. Dat komt niet alleen door de financiële situatie. Ook de kleine en kwetsbare organisatie, de steeds toenemende en complexere wettelijke taken en de ontwikkelingen in de regio spelen een belangrijke rol.

De wens om zelfstandig te blijven was er zeker. Dat was juist uitgangspunt bij het onderzoek. Juist daarom is deze mogelijkheid als eerste onderzocht. Door de nieuwe inzichten tijdens het onderzoek, richtte het vervolg van het onderzoek zich op de vraag 'hóe Rozendaal in de toekomst zou kunnen blijven bestaan?' De conclusie van het onderzoek is dat zelfstandigheid op lange termijn niet verantwoord is.

#### Waarom versterken we de ambtelijke organisatie niet?

Ook deze mogelijkheid is zorgvuldig onderzocht.

Een grotere ambtelijke organisatie kan op onderdelen helpen en de kwetsbaarheid verminderen. Het college zou de organisatie dan ook graag verder versterken. Het probleem is echter dat daarvoor geen structurele financiële ruimte beschikbaar is.

Rozendaal heeft nu al te maken met een structureel financieel tekort. Extra medewerkers aannemen betekent hogere structurele kosten, terwijl juist die financiële ruimte ontbreekt.

Daarnaast laat het onafhankelijke onderzoek zien dat hiermee de onderliggende uitdagingen niet worden opgelost.

Ook met extra medewerkers blijft een kleine organisatie kwetsbaar. Bij ziekte, vertrek van medewerkers of nieuwe wettelijke taken blijft de afhankelijkheid van een beperkt aantal mensen groot.

Daarnaast wordt het steeds moeilijker om voor alle gemeentelijke taken voldoende specialistische kennis in huis te hebben. Het onderzoek concludeert daarom dat het versterken van de organisatie op zichzelf geen duurzame oplossing vormt.

---

### *Goed om te weten*

---

Het gaat niet alleen om het aantal medewerkers.

De uitdaging zit vooral in de combinatie van:

- een kleine en kwetsbare organisatie;
- steeds complexere wettelijke taken;
- wettelijke eisen aan functiescheiding en interne controles;
- behoefte aan specialistische kennis;
- beperkte financiële ruimte.

### **Waarom werken we niet gewoon intensiever samen?**

Ook deze mogelijkheid is uitgebreid onderzocht.

In de praktijk werkt Rozendaal al op veel terreinen intensief samen met andere gemeenten en uitvoeringsorganisaties. Vooral binnen het sociaal domein is die samenwerking al vergaand.

Het onderzoek laat echter zien dat verdere samenwerking op zichzelf de structurele uitdagingen niet oplost.

De financiële opgave, de kwetsbaarheid van de organisatie en de toenemende bestuurlijke complexiteit blijven bestaan.

Daarom concludeert het onderzoek dat verdere samenwerking alleen geen duurzaam antwoord biedt op de uitdagingen waar Rozendaal voor staat.

### **Waarom kiezen we niet voor een ambtelijke fusie?**

Ook deze mogelijkheid is zorgvuldig onderzocht. Tijdens het onderzoek is gesproken met de gemeenten Rheden, Arnhem en Renkum. De conclusie is dat hiervoor op dit moment geen realistisch perspectief bestaat.

- Gemeente Renkum heeft eerder bestuurlijk besloten dat een ambtelijke fusie niet gewenst is.
- Gemeente Arnhem ziet een ambtelijke fusie als zeer ingewikkeld en noemt een herindeling het meest realistische alternatief.
- Ook gemeente Rheden ziet geen toekomst in uitbreiding van de huidige samenwerking en bereidt zich juist voor op een herindeling met Brummen.

Daarnaast zijn ook in de Liemers bestuurlijke ontwikkelingen gaande waardoor daar geen reële mogelijkheden ontstaan voor een nieuwe intensieve samenwerking met Rozendaal.

Het onderzoek concludeert daarom dat een ambtelijke fusie op dit moment geen realistisch toekomstscenario is.

### **Waarom is er nu haast? Kunnen we niet langer wachten?**

Het college en de gemeenteraad vinden het belangrijk om zorgvuldig te werk te gaan. Tegelijkertijd is het ook belangrijk om op tijd keuzes te maken.

Rozendaal moet als gemeente ieder jaar een sluitende begroting en een sluitende meerjarenbegroting kunnen vaststellen. Dat is een wettelijke verplichting. Ook de provincie Gelderland houdt als financieel toezichthouder toezicht op de financiële positie van gemeenten. Van Rozendaal wordt verwacht dat de gemeente laat zien hoe zij haar financiële verplichtingen op de langere termijn kan vervullen.

Daarnaast speelt nog iets anders.

Wanneer de gemeenteraad op termijn zou besluiten dat een bestuurlijke samenvoeging de beste oplossing is, is het belangrijk dat Rozendaal daar op tijd op inspeelt. Op dit moment zijn er nog mogelijkheden om de toekomst van Rozendaal zorgvuldig te onderzoeken en daarover met andere gemeenten in gesprek te gaan.

Als de gemeente te lang wacht, kunnen die mogelijkheden kleiner worden. Andere gemeenten gaan ondertussen ook verder met hun eigen plannen en processen. Daardoor kan de invloed van Rozendaal op een eventuele gemeentelijke samenvoeging afnemen.

Juist daarom kiest de gemeenteraad ervoor om nu eerst een verkenning uit te voeren. Dat geeft de tijd om de verschillende mogelijkheden zorgvuldig te onderzoeken én om een weloverwogen besluit te nemen, terwijl Rozendaal nog invloed heeft op het proces.

Het is belangrijk om te benadrukken dat snelheid niet ten koste gaat van zorgvuldigheid. De verkenning is juist bedoeld om alle mogelijkheden goed in beeld te brengen voordat de gemeenteraad een definitief besluit neemt.

---

### *Goed om te weten*

---

Er zijn op dit moment geen buurgemeenten die bereid én in de positie zijn om een vergaande ambtelijke samenwerking of ambtelijke fusie met Rozendaal aan te gaan.

## **SAMENWERKING EN MOGELIJKE RICHTINGEN**

### **Waarom wordt gekeken naar de toekomstige gemeente Rheden-Brummen?**

Rozendaal werkt al jarenlang intensief samen met de gemeente Rheden. Veel gemeentelijke taken worden al door Rheden uitgevoerd.

Een goed voorbeeld is het sociaal domein. De uitvoering én een groot deel van het beleid voor de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet liggen al bij Rheden. Ook maken inwoners van Rozendaal voor deze ondersteuning gebruik van voorzieningen in Rheden. De gemeenteraad van Rheden stelt hiervoor grotendeels de beleidskaders vast, die door Rozendaal worden gevolgd. Voor inwoners verandert op deze beleidsterreinen daarom waarschijnlijk minder dan vaak wordt gedacht.

Daarnaast werken Rheden en Brummen aan een bestuurlijke herindeling. Omdat dit proces nog aan het begin staat, biedt het de kans om **niet pas aan te sluiten bij een bestaande situatie, maar als volwaardige gesprekspartner vanaf het begin mee te denken over de ontwikkeling van een eventuele nieuwe gemeente**. Het college vindt het daarom logisch om ook de toekomstige gemeente Rheden-Brummen zorgvuldig te betrekken bij de verkenning.

De verkenning moet inzicht geven in de kansen, aandachtspunten en gevolgen van deze mogelijkheid, zodat de gemeenteraad later een zorgvuldig afgewogen besluit kan nemen.

Tijdens de verkenning wordt ook onderzocht wat een eventuele herindeling met de toekomstige gemeente Rheden-Brummen betekent voor onderwerpen die inwoners belangrijk vinden, zoals de

identiteit van Rozendaal, de vertegenwoordiging van inwoners, de dienstverlening en de betrokkenheid van het dorp binnen een eventuele nieuwe gemeente.

---

### *Goed om te weten*

---

Het betrekken van de toekomstige gemeente Rheden-Brummen betekent **niet** dat hierover al een keuze is gemaakt. Juist de verkenning is bedoeld om verschillende bestuurlijke mogelijkheden zorgvuldig met elkaar te vergelijken.

### Hoe ziet de samenwerking met Rheden er nu al uit?

Binnen het sociaal domein is de samenwerking met Rheden al jarenlang intensief.

| Onderwerp                          | Situatie nu                                              |
|------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| Wmo                                | Rheden ontwikkelt beleid en voert uit                    |
| Jeugdwet                           | Rheden ontwikkelt beleid en voert uit                    |
| Participatiewet                    | Rheden ontwikkelt beleid en voert uit                    |
| Beleidsontwikkeling sociaal domein | Rheden stelt de kaders, Rozendaal volgt deze             |
| Specialistische ondersteuning      | Via Rheden                                               |
| Veel voorzieningen                 | Inwoners maken nu al gebruik van voorzieningen in Rheden |

### Conclusie

Voor inwoners verandert op deze onderdelen waarschijnlijk minder dan vaak wordt gedacht.

### Waarom wordt ook gekeken naar Arnhem?

Naast de toekomstige gemeente Rheden-Brummen wordt ook gekeken naar Arnhem. Arnhem is een logische gesprekspartner vanwege de geografische ligging, de bestaande samenwerking in de regio en de mogelijkheden die een grotere gemeente kan bieden.

Een belangrijk verschil met de toekomstige gemeente Rheden-Brummen is dat een eventuele herindeling met Arnhem naar verwachting niet leidt tot de vorming van een nieuwe gemeente. De gemeente Arnhem blijft in dat scenario bestaan en Rozendaal wordt daar bestuurlijk onderdeel van.

Dat betekent **niet** dat het dorp Rozendaal verdwijnt. Rozendaal blijft als dorp bestaan, met zijn eigen geschiedenis, karakter en gemeenschap. De verkenning moet onder andere inzicht geven in wat een eventuele herindeling met Arnhem zou betekenen voor onderwerpen als identiteit, vertegenwoordiging, dienstverlening en de betrokkenheid van inwoners. Het college loopt hiermee niet vooruit op een uiteindelijke keuze. Juist de verkenning is bedoeld om de verschillende mogelijkheden zorgvuldig met elkaar te vergelijken, zodat de gemeenteraad later een goed afgewogen besluit kan nemen.

### Waarom worden Rheden-Brummen én Arnhem onderzocht?

De gemeenteraad wil straks een goede en zorgvuldige keuze kunnen maken. Daarom worden twee mogelijkheden onderzocht:

- een aansluiting bij de toekomstige gemeente Rheden-Brummen;
- een aansluiting bij de gemeente Arnhem.

Door beide mogelijkheden te vergelijken, krijgt de gemeenteraad een compleet beeld van de kansen, aandachtspunten en gevolgen. Er is op dit moment **geen voorkeur uitgesproken**.

### *Goed om te weten*

---

Een herindeling gaat over de **bestuurlijke organisatie van de gemeente**. Dat betekent niet automatisch dat een dorp zijn identiteit, geschiedenis of karakter verliest. Juist dit soort onderwerpen worden betrokken bij de afwegingen tijdens de verkenning.

### **Waarom wordt niet alleen gekeken naar Rheden?**

Tijdens de informatieavond is ook gevraagd waarom niet uitsluitend wordt gekeken naar Rheden. Het college vindt het belangrijk dat de gemeenteraad straks een goed afgewogen keuze kan maken. Daarom worden meerdere bestuurlijke mogelijkheden onderzocht.

Door zowel de toekomstige gemeente Rheden-Brummen als Arnhem in de verkenning te betrekken, ontstaat een breder beeld van de mogelijkheden.

Dat helpt de gemeenteraad om later een zorgvuldig besluit te nemen.

## **FINANCIËLE VRAGEN**

### **Waarom verhogen jullie de OZB niet gewoon?**

In het onderzoek is berekend dat als de gemeente de OZB met ongeveer 50% zou verhogen (tot het toegestane maximum), er op termijn er nog steeds een structureel tekort zou blijven bestaan. Daarnaast lost een belastingverhoging de andere problemen niet op, zoals de kwetsbaarheid van de organisatie en de steeds grotere hoeveelheid werk.

Een hogere OZB alleen is daarom geen oplossing voor de toekomst van Rozendaal. Andere inkomsten uit belastingen zijn in het geval van Rozendaal niet haalbaar of brengen zodanige extra werkzaamheden met zich mee, dat het nettoresultaat zeer beperkt of zelfs negatief is (bijvoorbeeld bij honden- en parkeerbelasting).

---

### *Goed om te weten*

---

Soms wordt gezegd dat inwoners bij een eventuele herindeling meer OZB gaan betalen.

Of dat zo is, kan nu nog niet worden gezegd. Dat hangt af van de uitkomsten van de verkenning en eventuele toekomstige besluitvorming.

Wel laat het onderzoek zien dat zelfstandig blijven in ieder geval vraagt om een zeer forse verhoging van de OZB, terwijl er desondanks een structureel tekort blijft bestaan.

### **Feiten op een rij**

Zelfstandig blijven betekent óók:

- ✓ Alle realistische bezuinigingen doorvoeren.
- ✓ De OZB met ongeveer 50% verhogen.
- ✓ Reserves inzetten waar mogelijk.
- ✗ Ondanks deze maatregelen blijft sprake van een structureel financieel tekort.

### **Waarom bezuinigen jullie niet gewoon verder?**

Ook deze mogelijkheid is onderzocht.

In het onderzoek is gekeken naar realistische bezuinigingen. De conclusie is dat ook in combinatie met deze bezuinigingen een structureel financieel tekort blijft bestaan.

Daarnaast is de ruimte om verder te bezuinigen beperkt. De ambtelijke organisatie is klein en kwetsbaar. Het onafhankelijke onderzoek constateert dat de gemeente **op onderdelen niet volledig kan voldoen aan de eisen die de huidige wettelijke taken aan de organisatie stellen**. Om ook in de

toekomst alle wettelijke taken goed en duurzaam te kunnen uitvoeren, zou de organisatie juist moeten worden versterkt en zou geïnvesteerd moeten worden in specialistische kennis en capaciteit. Door de financiële situatie ontbreekt daarvoor echter de structurele ruimte. Verdere bezuinigingen op de organisatie zouden de kwetsbaarheid vergroten en de uitvoering van wettelijke taken en de kwaliteit van de dienstverlening verder onder druk zetten.

Daarom biedt ook deze mogelijkheid geen duurzame oplossing voor de uitdagingen waar Rozendaal voor staat.

### **Kunnen Rozendalers niet zelf financieel bijspringen of werkzaamheden uitvoeren?**

Het is mooi om te merken dat veel inwoners meedenken en willen helpen. Als gemeente krijgen wij deze vraag regelmatig. Dat laat zien hoe groot de betrokkenheid bij de bewoners van Rozendaal is.

Toch is dit in de praktijk geen oplossing.

Een gemeente kan niet zomaar schenkingen van inwoners aannemen om financiële problemen op te lossen. Daarvoor gelden wettelijke regels. Bovendien zou een eenmalige bijdrage niets veranderen aan de structurele financiële uitdagingen waar de gemeente de komende jaren mee te maken heeft.

Ook het laten uitvoeren van gemeentelijke werkzaamheden door vrijwilligers is geen oplossing.

Gemeenten hebben veel wettelijke taken. Die moeten zorgvuldig, onafhankelijk en volgens de wet worden uitgevoerd. Daarvoor zijn deskundige medewerkers nodig die daarvoor zijn opgeleid en verantwoordelijk zijn.

Vrijwilligers zijn onmisbaar voor verenigingen, evenementen en veel maatschappelijke activiteiten in Rozendaal. Maar de uitvoering van gemeentelijke taken is iets anders. Die verantwoordelijkheid blijft altijd bij de gemeente.

De uitdaging waar Rozendaal voor staat, gaat daarom verder dan alleen geld. Het gaat ook om de vraag of de gemeente op de lange termijn voldoende mensen, kennis en organisatiekracht heeft om alle wettelijke taken goed en betrouwbaar te kunnen blijven uitvoeren.

---

### *Goed om te weten*

---

Het onderzoek laat zien dat de uitdaging voor Rozendaal breder is dan alleen de financiën. De organisatie heeft juist behoefte aan versterking om ook in de toekomst aan alle wettelijke taken te kunnen blijven voldoen. De financiële ruimte om daarin te investeren ontbreekt echter.

### **Waarom vragen jullie geen artikel 12-status aan?**

Een artikel 12-status is bedoeld voor gemeenten die hun financiële problemen niet meer zelfstandig kunnen oplossen.

Daarvoor gelden strenge voorwaarden.

Een gemeente moet dan onder meer aantonen dat zij alle mogelijke maatregelen heeft genomen, waaronder forse bezuinigingen en een aanzienlijke verhoging van de OZB.

Een artikel 12-status biedt bovendien geen oplossing voor de organisatorische kwetsbaarheid en de bestuurlijke uitdagingen waar Rozendaal voor staat. Het college ziet dit daarom niet als een wenselijk toekomstperspectief.

### **Kan een stichting of kunnen inwoners financieel bijdragen om Rozendaal zelfstandig te houden?**

Tijdens de informatieavond en in gesprekken met inwoners is deze vraag meerdere keren gesteld. Dat laat zien hoe groot de betrokkenheid bij Rozendaal is. Die betrokkenheid waarderen wij enorm.

Vrijwillige financiële bijdragen van inwoners of een stichting kunnen echter geen structurele oplossing vormen voor de gemeentelijke begroting. Een gemeente moet haar wettelijke taken kunnen uitvoeren met structurele, betrouwbare en onafhankelijke inkomsten.

De uitvoering van overheidstaken mag niet afhankelijk worden van vrijwillige bijdragen van inwoners, bedrijven of stichtingen.

Daarnaast brengt een dergelijke constructie vragen met zich mee over de democratische legitimiteit en de onafhankelijkheid van het gemeentebestuur.

Gemeentelijke besluiten moeten altijd worden genomen in het algemeen belang en mogen niet afhankelijk zijn van partijen die financieel bijdragen. Dat is een belangrijk uitgangspunt van onze democratische rechtsstaat.

Bovendien laat het onafhankelijke onderzoek zien dat de uitdagingen van Rozendaal niet alleen financieel zijn.

---

#### *Goed om te weten*

---

De betrokkenheid van inwoners is van grote waarde voor Rozendaal.

Die betrokkenheid blijft ook in de toekomst belangrijk. Maar de financiering van gemeentelijke taken moet onafhankelijk, structureel en democratisch controleerbaar blijven.

### **Waarom adviseert het college dan een verkenning?**

Het college vindt dat de uitkomsten van het onafhankelijke onderzoek aanleiding geven om zorgvuldig vooruit te kijken.

Een verkenning biedt de mogelijkheid om verschillende bestuurlijke toekomstscenario's op hoofdlijnen te onderzoeken en met elkaar te vergelijken. Tijdens de verkenning worden nog geen definitieve keuzes gemaakt.

Pas nadat de resultaten van de verkenning bekend zijn, besluit de gemeenteraad of en hoe het proces eventueel verdergaat.

## WAT BETEKENT DIT VOOR INWONERS?

### Verdwijnt Rozendaal straks?

Nee. Rozendaal is veel meer dan een gemeente. Het is een dorp met een eigen geschiedenis, een groen karakter, actieve verenigingen en een betrokken gemeenschap.

Welke bestuurlijke keuze uiteindelijk ook wordt gemaakt, het uitgangspunt is dat deze kwaliteiten behouden blijven. Juist daarom is de identiteit van Rozendaal een belangrijk onderdeel van de verkenning.

### Wat verandert er voor mij?

Voor u verandert er op dit moment niets. De gemeente blijft haar werk doen zoals u gewend bent. U kunt gewoon terecht voor een paspoort, rijbewijs, vergunningen en andere gemeentelijke zaken.

De verkenning is een onderzoeksfase. Er worden nu nog geen besluiten genomen over de manier waarop de gemeente in de toekomst wordt georganiseerd.

---

### *Goed om te weten*

---

Een verkenning is een onderzoeksfase.

Er worden nog geen besluiten genomen over de manier waarop de gemeente in de toekomst wordt georganiseerd.

### Kan ik straks nog een paspoort of rijbewijs aanvragen?

Ja. Tijdens de verkenning verandert er niets aan de gemeentelijke dienstverlening.

U kunt zoals gebruikelijk terecht voor:

- een paspoort;
- een identiteitskaart;
- een rijbewijs;
- vergunningen;
- uittreksels;
- andere gemeentelijke producten.

Pas wanneer de gemeenteraad op een later moment zou besluiten een herindelingstraject te starten, wordt bekeken hoe de dienstverlening in de toekomst wordt georganiseerd.

Hoe de dienstverlening er op langere termijn uit zou kunnen zien, wordt pas uitgewerkt in een eventueel herindelingsontwerp. Dat gebeurt dus niet tijdens de verkenning.

### Veranderen de belastingen?

Daarover is nu nog niets besloten. Tijdens de verkenning worden belastingen niet uitgewerkt.

Pas wanneer de gemeenteraad op een later moment besluit een herindelingstraject te starten, wordt gekeken hoe verschillende belastingstelsels eventueel op elkaar kunnen worden afgestemd.

Voor de gemeentelijke belastingen voor 2027 neemt de gemeenteraad, zoals ieder jaar, in het najaar een besluit bij de behandeling van de begroting. Dat staat los van de verkenning naar de bestuurlijke toekomst

### Blijft het gemeentehuis bestaan?

Ook daarover is nu nog niets besloten.

De verkenning onderzoekt de bestuurlijke mogelijkheden op hoofdlijnen. De toekomstige huisvesting van de gemeentelijke organisatie is een onderwerp dat pas in een eventueel vervolgtraject wordt uitgewerkt.

### **Verandert de Wmo of de jeugdzorg?**

Voor inwoners verandert op korte termijn niets.

Sterker nog, op deze terreinen werkt Rozendaal al jarenlang intensief samen met de gemeente Rheden. Rheden ontwikkelt hiervoor het beleid en verzorgt de uitvoering.

Ook maken inwoners van Rozendaal nu al gebruik van voorzieningen in Rheden. Daarom is de verwachting dat inwoners op deze onderdelen waarschijnlijk minder veranderingen zullen merken dan vaak wordt gedacht.

## **WAT WETEN WE AL EN WAT NOG NIET?**

### **Wat weten we al?**

Er zijn ook onderwerpen waarover al duidelijkheid bestaat.

Dat zijn onder andere:

- het onafhankelijke onderzoek is afgerond;
- het college adviseert een verkenning;
- de gemeenteraad besluit eerst alleen over het starten van een verkenning;
- tijdens de verkenning worden de hoofdlijnen onderzocht;
- de dagelijkse dienstverlening blijft tijdens de verkenning doorgaan.

### **Wat wordt tijdens de verkenning onderzocht?**

Tijdens de verkenning wordt onder andere gekeken naar:

- verschillende bestuurlijke mogelijkheden;
- de kansen en aandachtspunten van deze mogelijkheden;
- de gevolgen op hoofdlijnen;
- de bestuurlijke toekomst van Rozendaal.

De verkenning is bedoeld om de gemeenteraad een zorgvuldig afgewogen beeld te geven.

### **Wat wordt pas later onderzocht?**

Sommige onderwerpen komen bewust pas aan bod wanneer de gemeenteraad na de verkenning zou besluiten een herindelingstraject te starten.

Voorbeelden zijn:

- belastingen;
- personeel;
- de gemeentelijke organisatie;
- het gemeentehuis;
- harmonisatie van beleid;
- lokale regelgeving;
- de inrichting van de dienstverlening.

## Overzicht

| Nu bekend                                   | Tijdens de verkenning                                 | Alleen bij een eventueel vervolgtraject                                            |
|---------------------------------------------|-------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| De raad besluit over een verkenning         | Onderzoek naar bestuurlijke scenario's op hoofdlijnen | Belastingen                                                                        |
| Het onafhankelijke onderzoek is afgerond    | Vergelijking van mogelijkheden                        | Personeel                                                                          |
| Het college adviseert een verkenning        | Kansen en aandachtspunten                             | Organisatie                                                                        |
| De dagelijkse dienstverlening blijft gelijk | Bestuurlijke afweging                                 | Gemeentehuis                                                                       |
| Samenwerking met Rheden blijft bestaan      | Gevolgen op hoofdlijnen                               | Harmonisatie van beleid<br>Lokale regelgeving<br>Inrichting van de dienstverlening |

### *Belangrijk*

Dit overzicht is niet uitputtend. Het laat zien welke onderwerpen in welke fase aan de orde komen.

## Waarom duurt dit proces zo lang?

De bestuurlijke toekomst van een gemeente is een belangrijk onderwerp. Besluiten hierover vragen zorgvuldigheid.

Daarom kiest het college bewust voor een proces in stappen. Iedere stap kent een eigen besluitmoment.

Dat geeft de gemeenteraad de mogelijkheid om steeds opnieuw een afweging te maken op basis van de informatie die op dat moment beschikbaar is.

## Feit of misverstand:

### **Misverstand:**

Tijdens de verkenning wordt al besloten hoe Rozendaal eruit komt te zien.

### **Feit**

Nee. Tijdens de verkenning worden uitsluitend de hoofdlijnen onderzocht.

Pas in een eventueel vervolgtraject worden onderwerpen verder uitgewerkt zoals:

- Groene karakter van ons dorp
- de toekomstige dienstverlening aan inwoners;
- de locatie van het gemeentehuis;
- de lokale belastingen;
- de identiteit en positie van Rozendaal;
- de vertegenwoordiging van inwoners;
- de gemeentelijke organisatie;
- de harmonisatie van beleid en regelgeving.

## **Kunnen inwoners meedenken?**

De gemeente vindt het juist belangrijk dat inwoners goed worden geïnformeerd en kunnen meepraten. Daarom organiseren we eind augustus en begin september opnieuw inwonersbijeenkomsten. Tijdens die bijeenkomsten vertellen we meer over de verkenning en horen we graag wat u belangrijk vindt voor de toekomst van Rozendaal.

Daarnaast houden we u op de hoogte via de gemeentelijke website, *In de Roos* en de vergaderingen van de gemeenteraad.

## **HET PROCES**

### **Waarover heeft de gemeenteraad op 7 juli besloten?**

De gemeenteraad heeft op 7 juli niet besloten over een herindeling.

De gemeenteraad besloot uitsluitend over de vraag of een verkenning wordt gestart.

Dat is een belangrijk verschil. Een verkenning is bedoeld om verschillende bestuurlijke mogelijkheden op hoofdlijnen te onderzoeken. Er worden nog geen definitieve keuzes gemaakt.

## **Feit of misverstand**

### **Misverstand**

Op 7 juli heeft de gemeenteraad al besloten bij welke gemeente Rozendaal zich aansluit.

### **Feit**

Nee. De gemeenteraad besluit uitsluitend over het starten van een verkenning.

## **Wat is een verkenning?**

Een verkenning is een onderzoek naar de bestuurlijke toekomst van Rozendaal.

Tijdens de verkenning worden verschillende mogelijkheden op hoofdlijnen onderzocht en met elkaar vergeleken. De verkenning geeft antwoord op vragen zoals:

- Welke mogelijkheden zijn er?
- Welke kansen bieden deze mogelijkheden?
- Welke aandachtspunten zijn er?
- Welke vervolgstappen zijn eventueel nodig?
- Tijdens de verkenning worden nog geen definitieve keuzes gemaakt.

## **Waarom onderzoekt de verkenning alleen de hoofdlijnen?**

Het doel van een verkenning is om eerst inzicht te krijgen in de verschillende mogelijkheden.

Veel onderwerpen kunnen pas zorgvuldig worden uitgewerkt wanneer duidelijk is welke bestuurlijke richting de voorkeur heeft.

Daarom worden tijdens de verkenning alleen de hoofdlijnen onderzocht.

Dat voorkomt dat veel tijd en capaciteit worden besteed aan uitgebreide uitwerkingen van scenario's die uiteindelijk mogelijk niet worden gekozen.

## **Hoe ziet het proces eruit?**

Nu start de verkenning.

De komende maanden worden gesprekken gevoerd met de betrokken gemeenten en worden de verschillende mogelijkheden onderzocht. De uitkomsten worden naar verwachting in oktober aan de gemeenteraad aangeboden.

Daarna besluit de gemeenteraad opnieuw over het vervolg. Pas als de raad dat besluit neemt, volgt eventueel een volgende fase. Er wordt dus stap voor stap gewerkt en de gemeenteraad neemt bij iedere stap een apart besluit.

---

*Goed om te weten*

---

Iedere stap kent een afzonderlijk besluit van de gemeenteraad.  
Er worden dus niet meerdere besluiten tegelijk genomen.

## IDENTITEIT VAN ROZENDAAL

### Verdwijnt Rozendaal?

Nee. Rozendaal is veel meer dan een gemeente. Het is een dorp met een eigen geschiedenis, een groen karakter, actieve verenigingen en een betrokken gemeenschap.

Welke bestuurlijke keuze uiteindelijk ook wordt gemaakt, het uitgangspunt is dat deze kwaliteiten behouden blijven. Juist daarom is de identiteit van Rozendaal een belangrijk onderdeel van de verkenning.

### Waarom is de identiteit van Rozendaal belangrijk?

Tijdens de informatieavond hebben veel inwoners aangegeven hoe belangrijk zij de eigen identiteit van Rozendaal vinden. Dat begrijpt het college goed.

Voor veel inwoners is Rozendaal meer dan een gemeente. Het is een dorp met een eigen geschiedenis, een groene leefomgeving, een hechte gemeenschap en een grote betrokkenheid van inwoners. Juist die kenmerken maken Rozendaal bijzonder en dragen bij aan de kwaliteit van wonen en leven in het dorp.

Het college vindt daarom dat de identiteit van Rozendaal een belangrijk onderdeel moet zijn van de afwegingen over de bestuurlijke toekomst. Welke bestuurlijke keuze in de toekomst ook wordt gemaakt, het uitgangspunt is dat de kwaliteiten van Rozendaal zoveel mogelijk behouden blijven.

Dat geldt bijvoorbeeld voor:

- de betrokken gemeenschap;
- de groene leefomgeving;
- de rijke historie;
- het eigen karakter en de uitstraling van het dorp;
- de actieve verenigingen en het sociale netwerk.

---

*Goed om te weten*

---

Een eventuele herindeling gaat over de **bestuurlijke organisatie** van de gemeente. Dat betekent niet automatisch dat de identiteit, historie of het karakter van Rozendaal verdwijnen. Juist de vraag hoe deze kwaliteiten behouden kunnen blijven, is een belangrijk onderwerp in de verdere afwegingen. Een eventuele herindeling gaat over de bestuurlijke organisatie van de gemeente. Dat betekent niet automatisch dat de identiteit, historie of het karakter van Rozendaal verdwijnen. Juist de vraag hoe deze kwaliteiten behouden kunnen blijven, is een belangrijk onderwerp in de verdere afwegingen.

## MEER INFORMATIE

Waar kan ik de documenten vinden? Alle openbare documenten zijn beschikbaar via de website van de gemeente Rozendaal.

Daar vindt u onder andere:

- het onafhankelijke onderzoeksrapport;
- het raadsvoorstel;
- deze Q&A;
- actuele informatie over het vervolgproces.

## Hoe blijf ik op de hoogte?

De gemeente informeert inwoners gedurende het proces via:

- de gemeentelijke website;
- In de Roos;
- informatiebijeenkomsten;
- de gemeenteraad;

Wanneer er nieuwe informatie beschikbaar komt, wordt deze gepubliceerd.

## Waar kan ik vragen stellen?

Heeft u na het lezen van deze Q&A nog vragen? Neem dan gerust contact op met de gemeente Rozendaal.

Wij helpen u graag verder.

Telefoon: 026 - 3843666

E-mail: [gemeente@rozendaal.nl](mailto:gemeente@rozendaal.nl)

Website: [www.rozendaal.nl](http://www.rozendaal.nl)

## TOT SLOT

De bestuurlijke toekomst van Rozendaal is een belangrijk onderwerp. Het gaat over de vraag hoe onze gemeente ook in de toekomst haar taken goed kan blijven uitvoeren. Dat roept begrijpelijkerwijs vragen op.

Met deze Q&A willen wij u zo zorgvuldig mogelijk informeren over de achtergronden van het collegeadvies, de uitkomsten van het onafhankelijke onderzoek en het proces dat de komende periode voorligt. Wij hopen dat deze informatie u helpt om de afwegingen en de verschillende stappen in het proces beter te begrijpen.

Wij vinden het belangrijk dat inwoners goed geïnformeerd zijn en de gelegenheid krijgen om vragen te stellen en met ons in gesprek te gaan. Heeft u na het lezen van deze Q&A nog vragen of wilt u uw gedachten met ons delen? Dan nodigen wij u van harte uit om contact met ons op te nemen. De burgemeester en de wethouders gaan hierover graag met u in gesprek. U kunt hiervoor eenvoudig een afspraak maken via het bestuurssecretariaat van de gemeente Rozendaal.

Welke richting uiteindelijk ook wordt gekozen, één uitgangspunt blijft steeds hetzelfde:

**Het belang van Rozendaal en haar inwoners staat voorop.**